

Kommunstyrelsen

Överenskommelse om boendeplatser för asylsökande ensamkommande barn för 2016

Förslag till beslut

1. Överenskommelse tecknas om 100 platser för ensamkommande asylsökande barn under perioden 15 januari 2016 till och med 31 mars 2016.
2. Överenskommelse tecknas om 140 platser för ensamkommande asylsökande barn under perioden 1 april 2016 till och med 31 juni 2016.
3. Överenskommelse tecknas om 171 platser för ensamkommande asylsökande barn från och med 1 juli 2016 tillsvidare.

Beslutsnivå

Kommunfullmäktige

Sammanfattning

Länsstyrelsen har inkommit med framställan om nya överenskommelser om boendeplatser för asylsökande ensamkommande barn för år 2016 med anledning av ökningen av antalet asylsökande ensamkommande barn under hösten. Länsstyrelsens har fastställt fördelningstal på kommunnivå i Stockholms län 2016 där det framgår att länet tilldelats 7 355 platser, varav Värmdö kommun tilldelats 171. Det nya fördelningstalet är en ökning om 148 platser från den nu gällande överenskommelsen om 23 platser. Värmdö kommun föreslås teckna tre överenskommelser för år 2016 där antalet platser ökar successivt.

Bakgrund

Länsstyrelsen Stockholm har inkommit med framställan om nya överenskommelser avseende boendeplatser för asylsökande ensamkommande barn för 2016 baserat på nya fördelningstal. Länsstyrelsen föreslår att överenskommelser tecknas enligt en stegmodell där antalet platser successivt utökas till 171 platser för Värmdö kommun under år 2016.

Ärendebeskrivning

Under år 2015 (till och med den 9 november) har 26 339 asylsökande ensamkommande barn sökt asyl i Sverige. Migrationsverket bedömer att den oväntat stora ökningen innebär en ansträngd situation för landets kommuner. Enligt länsstyrelserna är

mottagningssystemet för ensamkommande barn utsatt för stora påfrestningar och beskriver situationen som akut. Nationellt arbetar ankomstkommuner hårt för att iordningsställa tillfälliga boendelösningar och många kommuner hinner inte starta egna gruppboenden och rekrytera familjehem i önskvärd takt. Därtill råder brist på privata gruppboenden och familjehem. Ökningen av antalet asylsökande ensamkommande barn innebär även en hög arbetsbelastning för socialtjänsten som Migrationsverket bedömer begränsar möjligheterna att tillgodose barnens behov ¹

Sedan den 1 januari 2014 har Migrationsverket utökad möjlighet att anvisa asylsökande ensamkommande barn till en kommun. Anvisningen ska ske med barnets bästa som utgångspunkt. När Migrationsverket anvisar asylsökande ensamkommande barn sker det utifrån fyra steg som är framtagna av Migrationsverket och länsstyrelserna i dialog med Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). De fyra stegen är:

1. Till kommun som barnet anses ha en viss anknytning till
2. Till kommun med överenskommelse, som anmält ledig plats.
3. Till kommun
 - a. Utan överenskommelse
 - b. Med överenskommelse, men vars mottagande på platser inte startat
 - c. Överenskommelse, men där de överenskomna asylplatserna är färre till kommunens fördelningstal
4. Till samtliga kommuner i en jämnviktad turordning

Värmdö kommun har för närvarande överenskommelse om 23 platser. Under år 2015 har Värmdö kommun anvisats ensamkommande barn i steg fyra på grund av det ökade antalet asylsökande ensamkommande barn. Kommunen ansvarar i dag för ca 70-75 asylsökande barn. De senaste veckorna har ca tio barn anvisats till Värmdö kommun per vecka.

För närvarande pågår arbete i kommunen med att hitta lösningar på bostäder. En sektorsövergripande styrgrupp har inrättats med mandat att agera i boendefrågor. Bostäder för ensamkommande barn är prioriterat och ca 20-40 boendeplatser kommer vara på plats i kommunen inom en period om ca tre till fyra månader. Kommunen bedöms ha kapacitet att hitta boendelösningar för resterande platser under år 2016.

Överenskommelsearbetet 2016

Den nuvarande överenskommelsen mellan Värmdö kommun och Migrationsverket avser 23 boendeplatser för ensamkommande asylsökande barn. Fördelningstalet för Värmdö kommun för år 2016 är 171 platser. Länsstyrelsen har föreslagit att kommunerna stegvis utökar antalet platser under år 2016. Stegmodellen innebär att ett antal platsöverenskommelser tecknas samtidigt och avlöser varandra tidsmässigt, vilket ger kommunen möjlighet att planera ökningen under olika faser under år 2016. Ett första steg kan utgå från det totala antalet asylsökande barn som kommunen har ansvar för i dag. Detta innebär att de barn som kommit på utvidgade anvisningar under hösten kan belägga plats enligt den nya överenskommelsen. Överenskommelserna tecknas samtidigt och avlöser varandra tidsmässigt. Länsstyrelsen påpekar dock att den stora

¹ Migrationsverket (2015): Verksamhets- och utgiftsprognos oktober 2015

osäkerheten i omvärlden innebär att kommuner bör ha beredskap att ändra överenskommelserna under året.

Budgetproposition för 2016

I regeringens budgetproposition för år 2016 föreslås ersättningssystem och placeringsform för mottagande av ensamkommande barn ändras. Regeringen föreslår ett förändrat statligt ersättningssystem med differentierade schabloner för olika placeringsformer vid mottagande av ensamkommande barn införs den 1 juli 2016 respektive 1 januari 2017. Enligt regeringen ska schablonerna ge förutsättningar för att kvalitet, trygghet och säkerhet i boendet samt vården och omsorgen för ensamkommande barn säkerställs utifrån lagstiftning.² Från den 1 juli 2016 föreslås att ersättning för överenskomna platser utgår med ett schablonbelopp per dygn och mottaget barn som är olika beroende på om barnet blir placerat i HVB-hem eller familjehem. Från den 1 januari 2017 föreslås att motsvarande schablonersättningar införs för ej överenskomna platser. Regeringen planerar även att placeringsformen stödboende ska ersättas med ett schablonbelopp, förutsatt att regeringen inlämnar proposition till riksdagen om boendeformen.³

Regeringen har även aviserat att en proposition kommer lämnas in till riksdagen under hösten om införande av en ny placeringsform, så kallat stödboende. Stödboendet ska enligt regeringen vara ett stöd till komplement till de befintliga placeringsformerna hem för vård eller boende (HVB) och familjehem. Regeringen har bedömt att lagändringen angående placeringsform ska kunna träda i kraft under 2016.⁴

Bedömning

Migrationsverket bedömer att det nationella behovet av platser för asylsökande ensamkommande barn uppgår till 40 000 platser för år 2016. Fördelningstalet för Stockholms län är 7 355, varav Värmdö kommun tilldelats 171 platser. För närvarande har Värmdö kommun överenskommelse om 23 boendeplatser men ansvarar för ca 70-75 asylsökande barn.

Mottagningssystemet för ensamkommande barn är utsatt för stora påfrestningar nationellt och även för Värmdö kommun är situationen ansträngd när det gäller exempelvis handläggning inom socialtjänsten. Värmdö kommun kommer ställas inför utmaningar att säkerställa att barnen erbjuds ett mottagande, boende och skolgång av hög kvalitet. Det är av stor vikt att Värmdö kommun solidariskt bidrar i mottagandet av ensamkommande barn då flyktingsituationen är en pågående humanitär kris och läget bland Sveriges samtliga kommuner är ansträngt. Överenskommelser med Migrationsverket föreslås därför tecknas stegvis.

Ekonomiska konsekvenser

Kommunen erhåller enligt förordning (2002:1118) om statlig ersättning för asylsökande m.fl. ersättning baserat dels på antalet överenskomna platser och dels på antalet belagda

² Regeringskansliet (2015): Promemoria – Ur budgetpropositionen för 2016: Investeringar för snabbare etablering.

³ Prop. 2015/16:1 utgiftsområde 13 avsnitt 3.7.2

⁴ Regeringskansliet (2015): Promemoria – Ur budgetpropositionen för 2016: Investeringar för snabbare etablering.

platser. Migrationsverket betalar ut en årlig ersättning på 500 000 kronor per kalenderår till de kommuner som har en överenskommelse om mottagande av asylsökande ensamkommande barn. Syftet med ersättningen är att bidra till att underlätta för kommunen att ta emot barnen och hålla en god kvalitet på mottagandet. Har kommunen därutöver en överenskommelse om att ha boendeplatser för asylsökande barn betalas en ersättning ut på 1 600 kronor per dygn för varje plats. Ersättningen ska täcka kostnader för boendeplatserna såsom personal, kost, logi och omvårdnad. Kommunen har även möjlighet att ansöka om ytterligare ersättning om 300 kronor per dygn för varje belagd plats.

För mottagna ensamkommande barn utöver kommunernas överenskomna platser, får kommunerna enligt dagens ersättningssystem återsöka faktiska kostnader för en placering utanför överenskomna platser.⁵

Konsekvenser för miljön

Förslag till beslut har inga konsekvenser för miljön.

Konsekvenser för medborgarna

Värmdö kommun ska vara ett öppet samhälle och kommunen har en hög ambition när det gäller mottagande av nyanlända.

Konsekvenser för barn

Migrationsverket bedömer att den rådande flyktingsituationen saknar motstycke i modern tid, både i ett europeiskt och svenskt perspektiv, och är en humanitär kris. Antalet ensamkommande asylsökande barn har ökat kraft under innevarande år. Migrationsverket uppskattar att det nationella behovet av platser för asylsökande ensamkommande barn under år 2016 uppgår till 40 000 platser. Överenskommelsen ger Värmdö kommun möjlighet att bidra till mottagande, omsorg, boende och en chans till en god start på livet för barn som kommit till Sverige utan medföljande förälder eller annan legal vårdnadshavare.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kansli- och utredningsavdelningen i samråd med omsorgs- och välfärdssektorn.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Bilaggs/Bilaggs ej
1	Informationsbrev om fastställa fördelningstal och överenskommelsearbetet 2016	Bilaggs
2	Framställan om överenskommelse avseende boendeplatser för asylsökande ensamkommande barn	Bilaggs
3	Förslag till överenskommelse om asylplatser	Bilaggs

Sändlista för beslutsexpediering

Länsstyrelsen Stockholm

⁵ Prop. 2015/16:1 utgiftsområde 13 avsnitt 3.4.4

Socialnämnden

Stellan Folkesson
Kommundirektör

Frida Ragnarsson
Sektorschef administration

Information om fastställda fördelningstal och överenskommelsearbetet 2016

Migrationsverkets platsbeställning

Migrationsverket har lämnat en platsbehovsberäkning till Länsstyrelserna för 2016 på 40 000 asylplatser för ensamkommande barn. I denna skriver Migrationsverket att åldersspannen i överenskommelserna bör vara så vida som möjligt. Detta för att underlätta anvisande av såväl enskilda barn som grupper av barn med olika åldrar, t.ex. syskongrupper. På grund av längre handläggningstider hos Migrationsverket kommer platserna att omsättas i långsammare takt än tidigare.

Länsstyrelsernas fördelning av asylplatser

Länsstyrelserna har utifrån platsbehovsberäkningen tagit fram länsfördelningstal för samtliga län. Stockholms län har i den nationella fördelningen fått ett fördelningstal på 7 355 asylplatser.

Länsstyrelsen i Stockholm har fördelat dessa platser på kommunnivå enligt länets fördelningsmodell. Se tabell längst ned i detta dokument (sid. 4).

Överenskommelsearbetet 2016

Skillnaden mellan nuvarande överenskomna platser i länet och de nya fördelningstalen är stor. Därför föreslås att kommunerna stegvis utökar antalet platser under 2016. Stegmodellen beskrivs mer utförligt nedan. Beslut i kommunerna kan fattas på det totala fördelningstalet, men ökningen görs stegvis genom ett antal platsöverenskommelser som undertecknas samtidigt och avlöser varandra tidsmässigt. Detta ger kommunerna möjlighet att planera ökningen av platser i ett antal steg under 2016.

Stegmodell

Eftersom samtliga kommuner har fått många anvisningar utanför överenskommelsen under hösten 2015, kan ett första steg (ökning) utgå från det totala antalet asylsökande barn som kommunen har ansvar för idag. Många av de barn som kommit på utvidgade anvisningar under hösten kan alltså belägga plats enligt den nya överenskommelsen. Se nedan exempel.

Exempel för kommun X:

- Kommun X har idag 20 överenskomna asylplatser
- Nytt fördelningstal för 2016 är 150 asylplatser
- Hittills under 2015 har kommunen fått 55 anvisningar utanför överenskommelsen på steg 1 och 4. Utav dessa är 50 barn placerade med ett vård- eller placeringsbeslut och kan därmed belägga en plats i en ny överenskommelse, de övriga 5 är placerade hos närstående eller släktingar (se nedan för mer information om vilka barn som kan belägga en plats)
- I en ny kommande överenskommelse kan därmed 70 platser tas i anspråk

INFORMATIONSBREV

Datum
2015-11-13

- För kommunen återstår det 80 asylplatser att teckna överenskommelse om under 2016, vilket kan ske förslagsvis i en trestegsmodell enligt nedan (80/3)
 - ✓ Steg 1, start 1 januari, 70 (befintliga barn) + 27 (nya platser) = 97 platser. Tidsbegränsad överenskommelse som går ut 31 mars.
 - ✓ Steg 2, start 1 april, ytterligare 27 platser, tidsbegränsad överenskommelse som går ut 30 augusti.
 - ✓ Steg 3, start 1 september, de återstående 26 platserna startar och löper tillsvidare.

Kommunen har då slutligen en överenskommelse på samtliga 150 asylplatser (enligt fördelningstalet) som löper tillsvidare.

Trots den föreslagna stegvisa ökningen, är det viktigt att kommunen har beredskap att ändra i överenskommelsen under året. Detta på grund av osäkerheten i vår omvärld/prognoser. En kontinuerlig dialog med Länsstyrelsen eftersträvas samt möjligheten till att skriva om överenskommelsen baserat på kraftiga upp- eller nedgångar.

Innan stegvis överenskommelse skrivs bör kommunen ta reda på/fundera kring följande:

- Hur många asylsökande barn har kommunen ansvar för idag?
- Hur många av dessa kan belägga plats?
- Hur många överenskommelser (trappsteg) vill kommunen ha 2016? När ska varje trappsteg träda ikraft?
- Antalet platser i varje överenskommelse?

Observera att om en stegmodell ska användas måste samtliga platsöverenskommelser undertecknas samtidigt och de måste avlösa varandra tidsmässigt. Kontakta Länsstyrelsen för frågor om utformningen av dessa steg eller om andra frågor uppstår.

Vilka barn kan belägga plats?

Barn som är asylsökande och som har ett vård- eller placeringsbeslut, oavsett boendeform.

OBS! Barn som kommunen har utrett och fattat beslut om familjehemsplacering/privatplacering enligt 6 kap 1 § SoL kan inte belägga en plats i en asylöverenskommelse. Släkting-/privatplaceringar på Migrationsverkets anläggningsboenden kan inte beläggas enligt 2-3 § § LMA.

Hålltider

Efter årsskiftet "nollställs" stegmodellen och anvisningar görs utifrån de nya fördelningstalen. Precis som förra året gäller en skyndsam beslutshandling för de

INFORMATIONSBREV

Datum
2015-11-13

kommuner som vill teckna en ny överenskommelse och som vill att överenskommelsen ska börjar gälla under januari månad.

För att överenskommelsen ska träda i kraft 1 januari 2016, behöver undertecknad överenskommelse vara Migrationsverket tillhanda senast 8 december 2015. Om kommunen inte hinner till ovanstående deadline, kan överenskommelsen träda ikraft 15 januari, men då behöver undertecknad överenskommelse vara Migrationsverket tillhanda senast 21 december 2015. För att jobba mot dessa datum måste kommunen senast en vecka innan Migrationsverkets deadline kontakta Länsstyrelsen för att påbörja processen med att skriva en ny överenskommelse. Naturligtvis kan överenskommelserna träda ikraft senare, men då ökar sannolikheten för anvisningar (enligt steg 3) utanför överenskomna platser.

För utformningen av överenskommelser samt tillvägagångssätt, hör av er till kontaktperson enligt nedan.

Kontaktperson

Amir Hashemi-Nik
Utvecklingsledare
Länsstyrelsen i Stockholms Län
amir.hashemi-nik@lansstyrelsen.se
010-223 31676

INFORMATIONSBREV

Datum
2015-11-13

BILAGA

Fastställda fördelningstal på kommunnivå i Stockholms län 2016
Platser för asylsökande ensamkommande barn

Datum: 2015-11-13

Kommun	Fördelningstal asylplatser 2016	Nuvarande överenskommelse	Ökning
Botkyrka	176	20	156
Danderyd	143	19	124
Ekerö	116	17	99
Haninge	278	35	243
Huddinge	353	41	312
Järfälla	187	22	165
Lidingö	189	24	165
Nacka	401	48	353
Norrtälje	222	29	193
Nykvarn	48	9	39
Nynäshamn	117	12	105
Salem	64	11	53
Sigtuna	121	20	101
Sollentuna	239	30	209
Solna	295	33	262
Stockholm	3052	332	2720
Sundbyberg	88	13	75
Södertälje	0	0	0
Tyresö	189	24	165
Täby	301	37	264
Upplands Väsby	154	20	134
Upplands-Bro	83	13	70
Vallentuna	144	20	124
Vaxholm	54	9	45
Värmdö	171	23	148
Österåker	172	23	149
Total	7355	884	6471

Datum
2015-11-13

Beteckning
851-32053-2015

Till registrator i kommunerna i Stockholms län
Kommunstyrelsens ordförande
Kommundirektör

*kopia har skickats till kommunens kontaktperson
för överenskommelser om mottagande av
ensamkommande barn*

Framställan om överenskommelse avseende boendeplatser för asylsökande ensamkommande barn

Länsstyrelsen vill härmed, med hänvisning till bifogad information om fördelningstal på kommunnivå, göra en framställan om att en ny överenskommelse avseende boendeplatser för asylsökande ensamkommande barn tecknas för 2016.

Ett utkast på överenskommelse har tagits fram och bifogas detta brev. Utkastet saknar antal platser på grund av att det i år rekommenderas att kommunen stegvis utökar antalet asylplatser (se bifogat informationsblad).

Precis som förra året gäller en skyndsam beslutshantering för de kommuner som vill teckna ny överenskommelse och som vill att överenskommelsen ska börjar gälla under januari månad.

För att överenskommelsen ska träda i kraft 1 januari 2016, behöver undertecknad överenskommelse vara Migrationsverket tillhanda senast 8 december 2015. Om kommunen inte hinner till ovanstående deadline, kan överenskommelsen träda ikraft 15 januari, men då behöver undertecknad överenskommelse vara Migrationsverket tillhanda senast 21 december 2015. För att jobba mot dessa datum måste kommunen senast en vecka innan Migrationsverkets deadline kontakta Länsstyrelsen för att påbörja processen med att skriva en ny överenskommelse. Naturligtvis kan överenskommelserna träda ikraft senare, men då ökar sannolikheten för anvisningar (enligt steg 3) utanför överenskomna platser.

Oavsett kommunens planerade starttid, önskar Länsstyrelsen återkoppling på framställan senast den 15 december 2015.

Frågor kring utformningen av den nya överenskommelsen samt den stegvisa ökningen hänvisas till amir.hashemi-nik@lansstyrelsen.se eller per telefon 010-223 1676.

Med Vänlig Hälsning,

Birgitta Hart Carpenter
Enhetschef

Enheten för arbetsmarknad och rättighetsfrågor

Länsstyrelsen
Stockholm

VÄRMDÖ KOMMUN

Överenskommelse om asylplatser

Överenskommelse om anordnande av boende för asylsökande barn utan legal vårdnadshavare i Sverige, s.k. ensamkommande barn

Omfattning

§ 1 I denna överenskommelse mellan Migrationsverket och Värmdö kommun förbinder sig kommunen att med stöd av 2 § lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA) anordna boende för ensamkommande barn.

§ 2 Kommunen förbinder sig med stöd av 7 b § förordning (2002:1118) om statlig ersättning för asylsökande m.fl. att hålla XX boendeplatser tillgängliga för ensamkommande asylsökande barn.

Ett ensamkommande barn som beviljas uppehållstillstånd omfattas av denna överenskommelse under en månad från dagen för beviljandet enligt § 8 lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

§ 3 Kommunen ska omedelbart meddela ledig plats till Migrationsverket.

Ersättningar

§ 4 Kommunen erhåller enligt 7 b § förordning (2002:1118) om statlig ersättning för asylsökande m.fl. ersättning baserat dels på antalet överenskomna platser dels på antalet belagda platser.

Av 2 och 7 b §§ framgår att ersättning för överenskomna platser och belagda platser betalas ut varje kvartal i efterskott av Migrationsverket. Ersättning för belagda platser grundas på kommunens redovisning, se MIGRFS 08/2013.

Den del av de bistånd som enligt 13 § LMA lämnas till en asylsökande och som utgör ersättning för kost och logi ingår i ovanstående ersättningar.

Twist och brott mot överenskommelsen

§ 5 Vid helt eller delvis utebliven prestation får endera part kräva rättelse.

§ 6 Migrationsverket får kräva rättelse om Inspektionen för vård och omsorg i egenskap av tillsynsmyndighet riktar kritik mot den verksamhet kommunen bedriver med anledning av denna överenskommelse.

§ 7 Om rättelse inte påbörjas/sker inom 14 dagar från mottagande av skriftlig uppmaning från endera part eller Inspektionen för vård och omsorg kan överenskommelsen med omedelbar verkan sägas upp.

§ 8 Tvist om denna överenskommelse ska i första hand avgöras genom förhandling mellan parterna och i andra hand vid svensk domstol.

Tider

§ 9 Överenskommelsen löper tillsvidare från och med den 1 januari 2016.

Uppsägning för villkorsändring eller upphörande ska ske skriftligen med följande uppsägningstider:

För villkorsändring 4 månader.

- För upphörande 9 månader.

Om förhandling med anledning av uppsägning för villkorsändring inte är avslutad inom 4 månader från uppsägningsdagen anses uppsägningen för villkorsändring vara en uppsägning för upphörande. Detta innebär att överenskommelsen efter 9 månader från uppsägningsdagen upphör att gälla.

Denna överenskommelse ersätter tidigare tecknad överenskommelse om anordnande av boendeplatser för asylsökande barn, s.k. ensamkommande barn (Migrationsverkets dnr 7.2-2015-9759) undertecknad den 12 januari 2015 respektive den 18 januari 2015.

Denna överenskommelse har upprättats i tre exemplar varav vardera part och länsstyrelse tagit sitt.

Norrköping 2015-.....-.....

Värmdö 2015-....-....

För Migrationsverket

För Värmdö kommun

.....
Håkan Ljungberg

Enhetschef bosättnings- och statsbidragsenheten

.....
Värmdö kommun

Stockholm 2015-.....-.....

För Länsstyrelsen

.....
Amir Hashemi-Nik

Utvecklingsledare

Länsstyrelsen i Stockholm